

Činy Hospodinovy jsou velké: Velebné a důstojné je jeho dílo, jeho spravedlnost trvá navždy. Hospodin je milostivý, plný slitování. Seslal svému lidu vykoupení, ustanovil navěky svou smlouvu; svaté, bázeň budící je jeho jméno.

Počátek moudrosti je bát se Hospodina; velice jsou prozíraví všichni, kdo tak činí. Jeho chvála trvá navždy!

1K 10,1-6 a 10,23-24:

Chtěl bych vám připomenout, bratří, že naši praotcové byli všichni pod oblakovým sloupem, všichni prošli mořem, všichni byli křtem v oblaku a moři spojeni s Mojžíšem, všichni jedli týž duchovní pokrm a pili týž duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. A přece se většina z nich Bohu nelíbila; vždyť ‚poušť byla poseta jejich těly‘. To vše se stalo nám na výstrahu, abychom nezatoužili po zlém jako oni.

„Všecko je dovoleno“ - ano, ale ne všecko prospívá. „Všecko je dovoleno“ - ano, ale ne všecko přispívá ke společnému růstu. Nikdo ať nemyslí sám na sebe, nýbrž ať má ohled na druhého!

Iz 4,2-6

V onen den bude výhonek Hospodinův chloubou a slávou, plod země důstojností a okrasou pro ty z Izraele, kdo vyvázli. Kdo zůstane na Sijónu a kdo zbude v Jeruzalémě, bude zván svatým, každý zapsaný k životu v Jeruzalémě. Panovník smyje špínu dcer sijónských a odplaví krev ze středu Jeruzaléma duchem soudu, duchem žhoucím. A nad každým místem hory sijónské i nad každým jejím shromážděním stvoří Hospodin ve dne oblak, totiž kouř, a plameny ohnivé záře v noci: to bude baldachýn nad veškerou slávou, stánek, který dá stín před denním horkem, útočiště a úkryt před přívalem i deštěm.

Lk 10,27

Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí a ‚miluj svého bližního jako sám sebe‘."

Něco bych pro vás měl, povídal jednoho dne prorok Izajáš. Prorok je někdo, kdo připomíná, co nám Bůh nabízí, a porovnává to s tím, jak to tu dnes žijeme. Přejali jsme tu Boží nabídku po předcích, ale podělili jsme i to, že to má mezi námi těžké. Prožíváme složité časy – jednotlivě i všichni dohromady. A když chcete začít znovu a líp, zjistíte, že to nepůjde tak snadno: nejsou lidi, schází elán, v máločem se shodneme a moc si navzájem nevěříme. A co Boha se týče, kdož ví, bude-li s námi mít ještě trpělivost. Tak do toho by se nějaký Boží vzkaz možná hodil.

Tedy naslouchali, co jim Izajáš řekne, dnes se stejným záměrem listujeme Bibli. Když se zaposloucháte nebo začtete a když prorok obrazně řečeno vytáhne oponu, zjistíte, že nejste v hledišti, nýbrž na jevišti. V Bibli už to tak chodí, že tam žádné hledišť není: jen jeviště, na němž se odvíjí život, víra, nevěra, láska, nenávisť, naděje i všechno ostatní. Nekoukáme na to odjinud, jsme na tom jevišti spolu s ostatními a s námi je tu ještě Bůh, jenže toho není vidět. Jen tušíme jeho přítomnost.

Děje se toho tady hodně. Jak se v tom vyznat? Zmíněný prorok to bere takříkajíc od konce a líčí, co se bude dít „v onen den“. Takhle proroci někdy označovali Boží soud neboli zjištění, jací jsme a jak co bylo, ale tentokrát po pravdě, bez přikrašlování a bez dlouhých řečí a s definitivní platností.

Boží soud se někdy vnímá jako závěrečné amen v tom smyslu, jako když se nad vaší špatností zavře voda nebo spíš bažina. Jenže takovýto význam slovo amen nemá, amen je přitakání k Boží věrnosti. Bůh je spolu s námi na jevišti světa, jen ho není vidět. A když ho není vidět, představují si ho lidi po svém. Třeba jako někoho, kdo sčítá naše plusy a mínusy, a až mínusy přeplní pohár, Bůh to bude muset restartovat (ovšem už bez nás). Anebo jako někoho, kdo přísně vyžaduje určitou úroveň mravnosti a dobrých činů, a když se nedočká (když plusů není dost), zvedne stavidlo a nechá vás pro výstrahu pedagogicky zaplavit nějakou šíleností. Anebo bývá Bůh v lidských představách někdo, kdo nás chrání (třeba proto, že se k němu hlásíme), a ty druhé (nevěrné) trestá; když však přijdou nesnáze nebo zlo i na nás, je to nesrozumitelné. Nerozumíme ti, Bože, nechápeme, co se to děje.

Lidské představy jsou všelijaké, ale jak je to opravdu? Co o Bohu řekl ten prorok, když od něj nese vzkaz? Zatím nic. Jen to, že ten vzkaz vezmeme od

konce. Což znamená, že nezačneme ani stížnostmi na potíže, které prožíváme, ani vzpomínkami, jak to kdysi bývalo, ani stýskáním, proč nás není víc, ani ničím na ten způsob. Začneme pohledem od konce. Jen se na sebe pozorně podívejte a řekněte, kam máte namířeno: jste dožívající souška, nebo rašící výhonek? A je-li vás málo, to může znamenat dvojí: jste pár zrněk pšišku v moři, nebo pár semínek zasetých do půdy?

Co na to říct? Prohlásit sebe sama za odepsanou soušku není dobrý program. A označit se za kvas, který změní všechnu mouku, je zas trochu samolibé a velikášské. Každé takové hodnocení je předčasné – tak proto to prorok bere od konce, od „onoho dne“, kdy už v té věci bude jasno. A povídá to v několika obrazech. *Kdo vytrvá, bude zapsán k životu a bude zván svatým*, líčí první z nich. Vytrvat znamená, že to za nás Bůh vyřizovat nebude, ten život zasetých semínek musíme žít my, aby něco vyrostlo. Možná to nebude lehké, ale nesluší se hodit flintu do žita a vzdát život a víru.

Druhý obraz: *Panovník smyje vaši špínu*. Tou špínou zpravidla rozumíme všechny chyby a viny, kterých by měl člověk litovat, a slova, která neměla zaznít, a dobré činy, které nikdo nevykonal na pomoc bližním. Bůh o tom všem ví, ale prorok na to povídá, že to z nás Bůh umyje. (Že takovéhle mytí duše není příjemné, to se dá předpokládat, však mluvil o žhoucím duchu soudu, který to všechno odplaví; ale co je odplaveno, netíží.)

Ještě obraz třetí: *nad každým shromážděním stvoří Hospodin ve dne oblak a plameny ohnivě záře v noci: to bude baldachýn nad veškerou slávou, útočiště před denním horkem i a úkryt před přívalem i deštěm*. To už tu bylo, vzpomínáte? To když šli otroci z Egypta a v patách měli smrt (v provedení faraonovy armády) a smrt měli i před sebou (rozumí se moře). Tehdy je Hospodin vybavil ve dne sloupem oblakovým a v noci ohnivým a ty je dovedly do bezpečí. Když je tam dovedly, zjistili poutníci, že ještě nejsou v cíli, a čekala je dlouhatánská cesta, za níž Bohu nadávali a litovali se. Nechte ten obraz na sebe působit: Zase nás Bůh někam povede, ale jinudy. Včerejší cesty už jsme prošli, dnes jsou před námi nové. Zatím je neznáme, možná budou divné a pravděpodobně riskantní. Ještěže Bůh, i když ho není vidět, je tu přítomen.

Posluchači doposlouchali, my jsme dočetli a zbyla tu spousta otázek. Co nás čeká a co máme dělat? Co vlastně Bůh žádá? Na to už prorok neodpo-

věděl. Co mělo být řečeno, už řekl: Kdo vytrvá, bude zapsán k životu. Naši špínu Bůh smyje a nad každým shromážděním stvoří baldachýn chránící před vším, co by nás ničilo.

Tenhle biblický vzkaz je přes všechna dlouhá staletí, jež mezitím uplynula, adresován i nám. Adresa není úplně čitelná, tak není hned zřejmé, za koho nás lidi mají a za koho se považujeme my sami: jsme dodýchavající souška? Nebo rašící výhonek? Pár zrněk, co je odnese moře zapomnění? Nebo pár semínek, která v budoucnu budou zdrojem ovoce? Důležité v té věci je, že žijeme na jevišti Božího požehnání. Chcete-li spatřit, kdo jste, vezměte to od konce: od toho, že vás Bůh očistí, že vás povede k záchraně a že kdo vytrvá, bude zapsán k životu coby svatý. K čemuž zbývá dodat jen to amen coby přitakání k Boží věrnosti.

Kristus praví: Já jsem ta cesta, pravda i život. Cesta, která vede do milostivé náruče Boží. Pravda, která přináší svobodu. A život, který zná lásku a slitování a je otevřen i pro vás.

Když vám Boží požehnání splývá jen s minulostí, když se vám to, co je teprve před námi, ztrácí v obavách, a když vám časy, které prožíváme, neprijdou dobré, nepohřbívejte kvůli tomu naději. Čas se naplňuje a s Božím synem je vám Boží království nečekaně blízko.

Na Boží věrnost je spolehnutí, co slíbil, to splní a neopustí vás.

Tak ať vám jeho milost naplňuje dny pokojem: vždyť Boží odpuštění vás zbavuje neúnosných břemen, Boží láska v Kristu vás provází dnem i nocí a Duch svatý vás inspiruje k životu, který stojí za to žít a který umí dát jen Bůh.

Amen.